

DE HOOP

NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

Godsdienst. Vaderland. Moedertaal. Landbouw.

PRYS DER INSERTIE:
20 centimen den drukregel.
40 centimen de reclamen.
Alle toezending van brieven, enz. moet vrachtvry toegezonden worden aen de uitgevers
de Kinderen MILIS,
Dietersche-straet te Sint-Truiden.

ABONNEMENT PRYS:
Voor de Stad 5 fr. per jaer.
» 5 fr. per 6 maanden.
» 1-75 fr. per trimester.
Voor Buiten 6 fr. per jaer.
» 5-50 per 6 maanden.
» 2 fr. per trimester.

SINT-TRUIDEN, 27 APRIL 1861.

STAETKUNDIG OVERZICHT.

Madrid, 24 april. — De *Epoca* zegt, dat de Haïtianen de bescherming van Spanje hebben gevraagd, onder voorbehouding van een administratief en geregtelyk bewind.

— In het kongres heeft men gisteren over de drukpers gesproken.

Turyn, 24 april. — De *Opinione* zegt, dat het onnauwkeurigheid is, dat de landdag van Frankfort zyne paspoorten aen den vertegenwoordiger van koning Victor-Emmanuel heeft overhandigd.

Hetzelfde dagblad bevat de uittreksels uit twee vertrouwelyke depeches, welke door graaf van Rechberg aen den landdag zyn gezonden, betrekkellyk het koningryk Italië en zynen gezant. De minister van buitenlandsche zaken van het oostenryksche keizerryk dringt aen, opdat de landdag van Frankfort het koningryk Italië en zynen gezant niet zou erkennen.

Men leest in de *Italia*, van den 25:

« Wy kunnen op eene stellige wyze verzekeren, dat het grieksche gouvernement den nieuwen titel van koning van Italië heeft erkend. Naer men verzekert was koning Otto er weinig toe geneigd; doch hy heeft op den aendrang van zyn ministerie toegegeven. »

Turyn, 24 april. — Het dagblad *Adriatico* van heden spreekt van eene groote agitatie, welke er in de oostenryksche provincien heerscht, ter gelegenheid van de kiezingen voor den raad van het keizerryk.

Breslau, 24 april. — Te Warschau hebben er nieuwe aenhoudingen plaats gehad, opzigtens de zaak der vaderlandsche gezangen in de kerken.

In de nyverige stad Lodz, gelegen in het gouvernement Masovië, en dat 4 tot 5000 inwooners telt, zyn er duitsche fabriekanten, in den nacht van den 21 op hunne israelietische konkurrenten gevallen, en hebben eene spinnery tot den grond vernield. De poolsche boeren uit de omstreken zyn de Israelieten ter hulp gekomen. Er ontstond een bloedig gevecht en men had één doode en een groot getal gekwetsten te betreuen.

Weenen, 24 april: De staet van beleg der stad Fiume is opgeheven.

— Men meldt uit Scutari, dat de konsuls der groote mogendheden het bevel hebben ontvangen, prins Nikolaes te verzoeken met de turksche generaels een verdrag te sluiten en zyne Montenegroynen terug te roepen.

— Volgens tydingen uit Montenegro, heerscht er eene groote vrees, in afwachting der aankomst van Omer-Pacha.

— De kroonung van den keizer te Praeg zal waarschylyk op het einde van mei plaats hebben.

De *Oest-Zeitung*, van 24, meldt, dat de centrale kongregatie van Venetie, weigert zich by den centralen landdag der monarchy te doen vertegenwoordigen.

Londen, 24 april. — De *Times* zegt, dat er brieven te Cherburg zyn ontvangen, welke melden, dat er in de maand juny aenstaende een sterk russisch eskader in die haven zal aenkomen. Volgens hetzelfde dagblad zou keizer Napoleon den wensch hebben uitgedrukt, dat Frankryk twaelf gebilde fregatten zou bezitten.

— De *Daily-News* meldt, dat prins Napoleon benoemd is, tot president der commissie, welke Frankryk by de algemeene tentoonstelling van Londen zal vertegenwoordigen.

Parys, 24 april. — Een keizerlyk dekreet bevat het volgende:

« Zyn voor den in-, den uit- en den doorvoer van wapenen en wapenstukken van allen aert, geopend, de douanenbureelen van Ryssel, Valenciën, Jeumont, Straetsburg, Saint-Louis, Saint-Jean-de-Maronne, Marseille, Perpignan, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Rouaen, Havre, Boulogne, Parys en Lyon.

« De wapenen of wapenstukken van vreemde voortkomst kunnen alleen ontvangen worden in de douanen-entrepots van Straetsburg, Marseille, Bordeaux, Nantes, Havre, Rouaen, Boulogne, Parys en Lyon. »

De *Pays* lozenstrafte de terugroeping der fransche troepen uit Rome. Hetzelfde dagblad zegt, dat het op oorlogsvoet brengen van een russisch leger van 50,000 man aen den Pruth, eene groote pisting in Europisch Turkye veroorzaakt. Oostenryk heeft dergelyke maatregelen genomen, doch het zal aen zyne troepen niet toelaten over de grenzen te trekken.

DE TORENBRAND.

« Brand! » riepen al de ratelwachts
Met uitgezette long,
« Brand! » riepen zy, in 't holst des nachts,
Tot schrik van oud en jong.
« Brand! Brand! op, burgers! mannen! op!
« In vlammen staet de torentop; »
En horen, ratel, klok en trom,
Bragt door de stad die maer alom.
En by dit hev'g schrikgeluid,
Geboord van alle kant,
Stak menig hoofd de vensters uit,
En vroeg " waer is de brand? "
En 't antwoord, dat naer boven kwam,
Was: " heel de toren staet in vlam,
« Breng water en breng spuiten aen,
« Of 't is met onze stad gedaen. "
« 't Is ver van hier, " zoo antwoordde een,

— Men leest in de *Patrie*: « Een vreemd dagblad meldt dat de fransche troepen de Kerkelyke-Staten zullen ontruimen, ten gevolge eener overeenkomst, welke onlangs tusschen Frankryk en Piemont is gesloten, en dat die troepen te Rome zullen vervangen worden door sardinische troepen, welke er nog gedurende eenige maanden den *statu quo* zullen behouden. »

« Wy vermeenen te kunnen bevestigen, dat die tyding volstrekt onnauwkeurig is. »

De politiek van Europa is thans eene onpeilbare, gronde-looze diepte, waerin geen oog sterk genoeg is om binnen te dringen, en waer zy zelve die dien afgrond gegraven hebben, geene uitkomst zien. Men tast, men aert, men wil en men wil niet; men vernietigt en verdelt, men maekt en herstmaekt, en niets van al het op nieuw herschapene staet op vaste gronden en zal op den minsten schok dien het doorstaen moet puin hoop worden. De oorlog van Italië alleen heeft die slimme gesteldheid van Europa te wege gebracht, en de tusschenkomst van Frankryk heeft dien staet van zaken zoo erg gemaekt, dat overal, in alle landen, de omwentelingsgeest de bovenhand heeft. De omwenteling heerscht als meesteres, als gebiedster, zoo niet door de wapens of door het geweld, ten minste zedelyker wyze.

Het is eene waarheid welke niemand in twyfel trekken kan dat overal de gekroonde vorsten voor de eischen der onderdanen moeten onderdoen, en dat deze eischen behendiglyk door de geheime genootschappen ondersteund, uitgepluisd en als allerbillykst opgegeven, zich dikwyls verre uitstreken boven alle herkend regt, en boven de betrekkingen van regtvaardigheid welke tusschen beheerschers en beheerden moeten bestaan. Wy zyn het niet die de billykheid van afgevaegde regten voor het volk zullen afkeuren; wy zien geerne hoe de jonge keizer van Oostenryk alle mogelyke middelen inspant om zyne misnoegde volken te bevredigen, om hun alle de voorregten der wetten te laten gemeten, en om de verschillende bewooners zyn'er uitgestrekte staten tot eenig volk, tot een ryk, tot eenen staet te maken welke magtig, voorspoedig, gelukkig onder den scepter zou kunnen leven van een' jongen vorst die by al zyne ridderlyke hoedanigheden nog die van gelukmaker zyns volks wil voegen. Wy juichen uit ganscher herte toe aen al de wyze maatregelen onlangs door den keizer van Rusland genomen opzigtens de lyfgeenen van dit uitgestrekte keizerryk, om het lot dier ongelukkigten te leenigen, en hen aen de hebzucht en geldgierigheid hunner onbermhartige meesters te onttrekken. Dit zyn zoovele stappen tot den welberekenden vooruitgang naer welken ieder regtschapen mensch langzaam en zonder geweld moet reikhalzen; doch steeds by het volk aendringen om het meer en meer te doen vragen, het, zonder dat men op eenig princip of grondstelsel gestuend zy, in eenen onbepekten vooruitgang doorjagen, deszels nederige gedachten tot menschelyken hoogmoed doen stygen, deszels lust naer vryheid en voorregten in eenen onverzadbaren drift doen veranderen, is eene kuil graven waerin aenbiter en aengehitsten, slagtoffers en beulen tevens zullen verzwolgen worden; dit is het volk eenen afgrond openen dien men niet overdekken kan, dit is verbreken en niets teruggeven voor hetgeen men verbryzeld heeft, dit is eindelyk den zieke kwaadaerdig doen lyden met hem moedwillig uit eenen verkwikkenden slaep op te wekken om hem zyn'er smarte bewust te maken, zonder dat men aen deszels pynen en folteringen hulp kan toebrengen.

Met den omwentelaren van Italië ter hand te staen heeft Frankryk eene vaste, edele en door de mogendheden aenziene politiek verloren, of eerder heeft er geene meer. Die politiek leeft van gebeurtenissen, regelt zich na de gebeurtenissen, en stelt daardoor iet onbepaelds voor dat men gevoelen en niet uitdrukken kan, dat zich aen den geest als een bayard verbeeldt zonder dat deze zooverre kan komen van dien *Chaos* te wyzygen, hem vorm en lynen te geven, en er iets van te maken dat ten minste aen iets verbeeldt. Daerom wordt de regering of het gouvernement dagelyks slapper in dat land dat zoo hoog en graed in de raedsbeslagingen van Europa moet bekleden, en beginnen zich al de elementen die tegen dat hedendaegsch bestuer van Frankryk zyn op eene lossere wyze te gedragen, zich vaster en vaster te vereenigen, om op het gegeven oogenblik hunne eischen te doen gelden.

De Orleanisten hebben eene strael van koesterende hoop zich in 't harte voelen nederdalen, by het verschynen des

briefts van d'Aumale, waerin de schryver op eene echt attische, op eene lyne, behendige, in een woord, op eene fransche wyze, de onbezonne woorden van prins Napoleon ten niet legt. Een groot deel der officieren van Frankryks leger betreuen nog de regering van Lodewyk Filips, en op het zien van prinsen die zoo edelmoedig in het ballingschap hun karakter weten staende te houden, die gelyk de minste der soldaten in alle gevaren aenwezig waren, en hunne graden met den degen leerden winnen, heeft meer dan eens zich herinnerd hoe minzaam de gemelde vorsten met hen de ongemakken des kamps mededeelden.

De geestelykheid van Frankryk, kan natuerlykerwyze de schuinsche politiek niet vergeten welke het gouvernement van Frankryk opzigtens het Opperhoofd der katholyken gehouden heeft. Schoone beloften met hoopen werden den opvolger van Petrus gedaen en niet eene is bekrachtigd, bewaerheid geworden. De omwenteling heeft alles omverre gesmeten; de vorst van het magtige Frankryk heeft meer dan eens voor den onbreekbaren wil der geheime genootschappen en der omwentelers moeten het hoofd buigen en achteruitwyken, en dit voorbeeld van onderdoening heeft misschien geen' kleinen invloed uitgeoefend op al de gebeurtenissen welke thans in Hongarie, in Polen, en in de Danubische provincien plaats hebben.

Wondere zaak! Over eenige jaren wil de hebzuchtige keizer van Rusland (zyn doel was niet goed, maer zyn voorwendel was fraei) de heidensche volkeren uit Europa doen verdwynen, en gelyk een bliksemschicht is Engeland te scheep en Frankryk te peerd. Over twee jaren vraegt Italië, dat van onbegelyke tyden in verschillende beheerschingen verdeeld was, zyne eenigheid en vryheid, en miljoenen geld worden in Engeland en Frankryk gevonden, en bloedbaden worden aangereg en duizende menschen geslagtofferd om den droom der Italianen te verwezenlyken. Het heldhaftige, het bestolen, het ontroofde Polen zal het zelfde vragen; eene doodsche silte van alle hooven waer zy hulp vragen, zal het antwoord op hun noodgeschrei zyn. Geen koffer of schatkist zal geopend, geen kryger zal geslagtofferd worden voor een land dat Europa onder zyne bescherming als een wees tegen den reus van 't Noorden zou moeten nemen. Polen was een magtig koningryk, men heeft het verdeeld; het had vorsten, men heeft ze ontferd; het had eene kroon, men heeft ze gestolen; het was een volk dat vaderland, vryheid en godsdienst minde, men heeft het gemuilband, en deszels kinderen verdrukt en met schroot en kanonnen op hunne weeklagten geantwoord. Daer waren het geene omwentelers die dit durfden bestaan, maer gekroonde hoofden, die hunnen broeder ontferden, en die vroeg of laet dit schelmstuk zullen betalen. Komt de gerechtigheid niet als men ze roept, zy komt ten minste als de maet des onregts vervuld is.

POLEN.

Over byna eene eeuw bestond er een land Noordwaerts van Europa dat door eenen ouden stam van wettige vorsten beheerd werd; een land dat de wieg was van regtschapenheid, van heldenmoed, van onwrikbare verknochtheid aen den voorouderlyken godsdienst, een land dat zooveel hielden telde als het kinderen hezat, en dat in zyne reytzinnige, zuivere en maegdelyke Noordseenvoudigheid, de schuinsche trekken der toen opkniemende politiek of des op nieuw in gebruik gesteld Machiavelismus niet kende; en dit land was toen het roemryke Polen, op heden het verdruchte, het uitgevaegde Polen, wiens kinderen als weezen rondwalen, overal met medelyden en tranen ontvangen worden, doch die overal ook, gelyk de bedelaar aen de deur des gierigaerds, eenen troostenden: « God helpe u » medekrygen.

In dit land doet zich een twist op voor de troonbeklimming; de ongelukkigste aller plagen, de burgeroorlog, stond op uitersten. De naburige mogendheden die toen reeds het princip van niet tusschenkomst wisten in te brengen, daer waer hunne belangen dit vereischen, bleven stil te hunnent, maer loerden gelyk uitgehongerde raven op een' buit waer van ieder van hen een deel afvroeg. Een despoet van Rusland die als uit den sneeuw opgerezen kwam, had op een' goeden nacht gedroomd dat zyne opvolgers eens meester van gansch Europa moesten worden, doch de geest die hem dit voorspelde had vergeten van Sebastopol te spreken; de alleenheerschers van Rusland lagen dus op een deel van Polen te staren, en begonnen, by de eerste gelegenheid, den droom

En kroop weër in zyn bed,
Een ander riep, "k ga daer niet heen,
"k heb thans geen brandpiket."
« Laet branden al wat branden wil, »
Zoo riep een derde, "k houd my stil;
"k heb in de stad geen enkel pand,
« Of 't is verzekerd tegen brand. »

Maer aen eene andre zy der stad
Kwam alles op de been.
Wie by den brand familie had,
Liep daer angstvallig heen.
Ook hy, die ergens in die buurt
Een huis of kamer had verhuurd;
Hy, die tot blusschen helpen zou,
En wie er eens naer kyken wou.

Maer wapentuig en fakkellicht,
Maer spuiten klein en groot,
Maer kromme slangen, lek of digt,
Maer ladders, zwaer als lood,

Maer logge haken, om van pas
Te sloopen, wat niet bluschaer was:
Maer alles, wat men noodig dacht,
Werd langs de staten aengebragt.

De stille nacht scheen in de stad
Herschapen in den dag;
Want menschen waren op het ped
Van allerhande slag:
Dees met een' ouden poeijerjas;
Die met een' zakdoek voor een' das;
Die met een' slaepmuts voor een' hood
Dees weër met muilen aen den voet.

Men dacht aen regel noch gebruik
By d'algemeene nood.
Men zag geleerden zonder pruijck,
Actrices zonder rood;
Pedantjes zonder zaklorgnet;
Studenten zonder Duitschen pet,
En 't hoofd van jonkers, fraei gekruld,

van Petrus den Grooten te bewaarden; zy namen een deel van Polen mede, Pruisen, dat kost wat kost grooter-grootermet stelen wou worden, nam zyn deel ook mede, en Oostenryk liet zich niet lang wachten. Alle drie hadden gelyk, hadden regt, want wie toch zou onregt hebben als hy de overmagt voor zich heeft? Terwyl drie magtige mogendheden die wraekroepende zonde bedreven, was Engeland voor het behoud zynere kolonien aen 't zorgen, en Lodewyk XV lag te slapen tusschen de armen zynere gepensioneerde dammen. Men kwam er tusschen en niet tusschen, en eene politieke euveldaed werd begaen welke men in de geschiedenis van het heidensch Rome vruchteloos zou gaen naspooren.

Het land van Jan Sobieski die eens Europa voor het juk der Turken bevrydde, die het kristendom van Europa buiten gevaar stelde, de moedige held die Weenen ontzette en onder deszelfs muren, vooraftgegaan van den standaard waer op het heeld der Moeder des Verlossers prykte, veertig duizend Musulmannen deed sneuvelen, zag zyne nazaten be-roofd en onderfild door de nakomelingen van hen dien hy hunne vaderlyke erf, de keizerlyke kroon en het leven gegeven had.

Van 1828 tot 1830 wordt Griekenland het juk van vreemden moede. De magtigste mogendheden van Europa laten zich niet bidden en verschaffen dit land zyne vryheid. In België stigt de oorlogskreet tegen het vreemde beheer op, en België krygt de sympathie van Engeland en Frankryk; het krygt later derzelver medewerking tot het daerstellen zynere vryheden en het tredt in den rang der volken als *Belgenland* op. Polen vraegt hetzelfde; en onderhalf jaar lang laet men die helden worstelen met een reus die dertigmael sterker is, en dertig maal met schrik getroffen, het slagveld aen zyne weinige tegenstrevers moet laten. Doch geene vreemde hand reikt hun hulp toe, en de regtvaardigste omwenteling valt in 't eind, door de overmagt verbruyzeld neder, zuiver gelyk zy in hare inzigten was, grootsch en edelmoedig gelyk het karakter der Polen is. Van sinds verviel Polen onder den yzeren arm van Nicolas, en moest het stilzwijgend zyn haite wee verkroppen, en steeds met hoop op betere uitkomst wachten. Hoop, ja hoop, blyft er over; men overwint een volk, doch men verdelgt het niet. — 1830 heeft Rusland geleerd wat het vermarktde Polen vermag, en daeruit spruit de achterdocht voort welke Rusland over dit armzalig land heeft. Men wil de inwooners paeijen met eenige schynvryheden; de Polen klagen, doch hunne klagen zyn gegrond, en zyn volgens de wet gedaan; men antwoordt er op met ballen en schroot.

Men veinst dit land vryheden toe te staen, en zoo het zyne vrye meening vreedzaam en zonder wapenen noch geweld wil voor den dag brengen, rollen de donders der kanonnen door de bebloede straten heen.

Men geeft vryheden en men verbiedt hun wat nog nooit gehoord is geweest; men verbiedt de overheden hunne demission of ontslagen te geven van plaatsen welke zy bekleeden; wat zeggen wy? Het ontslag dat zy aanbieden wordt met den kerker gestraft!

Men schryft den inwoonaren de te dragen kleedingstukken voor; geen rouw mag er gedragen worden. Hy die moed of gevoeligheid genoeg heeft om tranen over zyn afgestorven vader of moeder te storten, en zyne innerlyke hartepyning door uiterlyke tekenen, door het rouwkleed te kennen geeft, wordt als muteling aenschouwd en ingekerkerd.

Men verbiedt hun te bidden! Dus is het hun verboden mensch te zyn, en was de Czar sterk genoeg om hen van hunnen lichamelijken vorm te ontdoen, hy zou het werk des Scheppers vernietigen.

De algemeene bidplaatsen worden als zamenscholingen van ontverden beschouwd en men speelt er met de kanonnen tusschen.

De liberale Czar van Rusland heeft den liberalen Gortschakoff gevonden om weelooze vrouwen en kinderen te vermoorden die, voor een beeld der Moeder Gods geknield, hunne handen en smekende stemmen ten hemel verhieven tot de Moeder der bedrukten, opdat deze hunne folteringen mogte verleenigen.

Hy, die, slapend op de bergen Sapoun in den Krim lag, en zyne makkers by Inkermann door een handvol Engelschen en Franschen liet verpletteren en hun de sebandvlek van lafheid liet inbranden, hy de laffaerd, is niet laf, als hy in breede straten knielende vrouwen en van schrik betrokene kinderen kan doen met de kanonnen wegbeezemen. Dit zyn exploits die hem waerdig zyn, en waerover Caligula van Rome zou jaloersch geworden zyn.

En wat zegt Europa? — Het schokschoudert en roept den wanhopigen: « God helpe u » toe!

Wat zegt Engeland dat miljoenen voor Garibaldi en vrywilligers met hoopen vindt? — Geen woord.

Wat zegt het grootmoedige Frankryk? — De officieele dagbladen krygen bevel niets over den toestand van het ongelukkige Polen te reppen, en van hunne van ouds overgeleverde sympathie voor dit rampzalig land uit te dooven.

Polen vraegt nogthans niet dan zyne onafhankelykheid, zyn zelf bestaen, zyne nationaliteit. Waren de eischen der Italianen zoo wettig? — Daer nogthans komt men tusschen, omdat men er stoffelyk voordeel in ziet, en dat, terwyl men zyne legers altyd gereed heeft om overal eene schoone zaak te verdedigen, men reeds met gretige oogen het oude Savooijen beloert, om daermede te doen wat Rusland met Polen gedaan heeft.

Romes bezetting.

Wy hebben gisteren gesproken, doch in korte woorden,

Met papillotten opgevuld.
En grooter werd der burgren schrik,
Hoe meer de noodkreet steeg;
Men droeg, op 't eigen oogeblik,
Een aental huizen leeg;
Want ieder, aen den torenkant,
Daecht reeds te deelen in den brand;
En alles, wat vervoerbaer scheen,
Bragt men in drift naer elders heen.
Maer 't volk, in trouw en yver sterk,
Tot wering van 't gevaer,
Trok, langs de straten, naer de kerk,
De spuiten, groot en zwaer.
Zoo kwam men by de brandplaats aen,
Doch zag geen rook naer buiten slaen.
Slechts binnen in den torenmuur
Zag elk den gloed van 't vlammeend vuur.
"Op," riep men "rukt den tempel in;
"Rammei de breede poort.

over de verwydering der fransche troepen uit Rome en hunne vervanging door Piemontezers. Ziehier daerover iets naders:

Graef Vimercati zou uit Parys naer Turyn vertrokken zyn, met zending om, uit naam van L. Napoleon, aen Victor-Emmanuel de voorwaarden te doen kennen, op dewelke de fransche regering zou toestemmen, hare troepen uit Rome terug te trekken. De italiaense troepen zouden in dat geval de eeuwige stad bezetten, doch tenzelfden titel als de fransche troepen zulks nu doen. Victor-Emmanuel zou zich derhalve moeten verbinden, het tegenwoordige grondgebied en de souvereiniteit van den Paus te erkennen, en die te beschermen tegen alle aanranding, en den titel zynere bezetting nooit te veranderen dan met toestemming van den Paus. Deze voorwaarden zouden te Turyn aenveerd, en het akkoord tusschen beide souvereinen in grondbeginsel gesloten zyn. Blyft derhalve nog de uitvoering van het plan. Zal men zulks aen het hof van Rome opdringen, of wel het onderwerpen aen de toestemming van Pius IX? In 't laatste geval, zou men voorop mogen zeggen, dat het plan niet leefbaar geboren is, wat men dan ook moge schryven wegens de verzoenende gezindheid van zekere kardinalen. Dat alles is echter niets anders dan eene nieuwe pooging voor Victor-Emmanuel, om te Rome te kunnen geraken en daer eens genesteld, zou het werk al spoedig voltrokken zyn. Men zal ons toch niet doen gelooven, dat men vertrouwen kan hebben zelfs niet in de plegtigste het offer, aengegaen door Napoleon of zynen kollega. (Handelsblad.)

Protestatie van Z. H. den Paus tegen den titel van Koning van Italie.

De *Univers* bevat de volgende protestatie van Z. H. den Paus tegen den titel van koning van Italie, die door Victor-Emmanuel is aengenomen:

« Een katholieke koning, die het gansche godsdienstig grondbeginsel vergeet, elk regt miskend, en elke wet met voeten trapt, na allengs het doorlichtig Opperhoofd de katholieke Kerk, van het grootste en bloeiendste gedeelte zynere wettige bezittingen uitgeplunderd te hebben, neemt thans den titel van koning van Italie. Hierdoor wil hy den stempel zetten op de heiligschendende zematigingen, welke hy reeds vervuld heeft, en waer van zyn gouvernement reeds het voornemen heeft uitgedrukt, ten koste van het erfdeel van den H. Stoel te volledigen.

« In weerwil de H. Vader plegtiglyk protesteerde by elke nieuwe onderneming, waardoor men inbreuk maekte op zyne souvereiniteit, moet hy thans niet minder op nieuw protesteeren tegen de akte door welke men eenen titel aanneemt waer van het doel is de onbillykheid van zoovele vroegere akten te wettigen.

« Het zou overbodig zyn hier de heiligheid van het erfdeel der Kerk en het regt dat de pausselyke soeverein op dit erfdeel heeft, te herinneren; dit onbetwistbaar regt is in alle tyden en door alle gouvernementen erkend, en hieruit volgt, dat de H. Vader nooit den titel kan erkennen, welken zich de koning van Sardinie aenmatigt, dewyl die titel de regtvaardigheid en den geheiligen eigendom der Kerk benadeelt.

Niet alleen mag hy denzelven niet erkennen, maer ook protesteert hy op de volstrekte en uitdrukkelykste wyze tegen eene dergelyke aenmatiging.

« De ondergeteekende kardinael-staatssekreteris verzoekt Uwe Excellentie deze akte, in den naam van Z. H. gedaan, wel te willen ter kennis van haer gouvernement brengen, terwyl hy zich verzekerd houdt, dat hetzelfde de volstrekte behoortlykheid ervan zal erkennen, en dat het, zich met deze beslissing vereenigende, door zynen invloed zal hydragen om tot het einde te geraken van den anormalen toestand van zaken, die sedert zoo langen tyd het ongelukkige schiereiland bedroeft.

« Het is in die gevoelens, enz.
« Rome, 13 april 1861.

» KARDINAEL ANTONNELLI. »

Frankryk en Polen.

De parysche korrespondent van den *Daily News* schryft:

« Uit goede bron wordt my medegedeeld, dat Rusland onlangs de fransche regering heeft doen weten, dat het hem ten gevolge van de gebeurtenissen te Warschau onmogelyk zal zyn zich by Frankryk aen te sluiten in dezere poogingen, om de oostersche kwestie ten einde te brengen. Dit zal wel moeten betekenen, dat Rusland Frankryk als een medeplichtige van Polen beschouwt en eens en voor altyd de alliancie met Frankryk van de hand wylt. »

Men beweert dat het uit hoofde van opmerkingen is van wege Rusland, betrekkellyk die verdenking, dat het fransche gouvernement de nota heeft afgekondigd, volgens welke het de beweging in Polen afkeurt.

« De *Moniteur* zegt, dat de gebeurtenissen van Warschau eenparig door de fransche drukpers gewaardeerd worden met de traditioneele sympathie voor Polen, welke steeds opgewaakt blyft in het westen van Europa.

Echter zouden die bewyzen van belangstelling een slechte dienst aen de zaak van Polen bewyzen, indien zy tot uitwissel hadden de openbare denkwyzen te misleiden door te laten veronderstellen dat het gouvernement des keizers eene hoop aenmoedigt, welke het niet zou kunnen verwezenlyken.

De edelmoedige denkbeelden, welke keizer Alexander se-

« Nog is de brand in 't eerst begin;
"Ligt snel hy spoedig voort."
En eensklaps met een fel gekraek,
Volvoerde men de tempelbraek;
Doch in het ruim, of aen den wand,
Vond men geen teeken van den brand.
"Komt," riep men weér, "geen tyd verspild!
"Hier houdt geen vlam zich op.
"Stygt, mannen! zoo gy blusschen wilt,
"Stygt in den torentop."
En nu met ladder, stok en touw,
Klom elk omhoog in 't kerkegebouw;
Doch, waer men ook met klimmen kwam,
Men vond wel uilen, maer geen vlam.
Niets zag men dan de lieve maen,
Die, spiegeld in het glas,
Van al, wat nutloos was gedaan,
Onschuldig de oorzaak was,
Zy straelde door de ruiten heen,

dert zyne troonbeklimming toont, en de groote maetregel van de vrymaking der boeren, zyn eene zekere waerborg van zyn verlangen om insgelyks den toestand van Polen te verbeteren. Men moet wenschen, dat hy hierin niet belet wordt door manifestaties, welke van aert zyn om de weerdigheid en de politieke belangen van het russische keizerryk in tegenstrydigheid te brengen met de inzigten van zynen soeverein.

STADSNIEUWS.

De Burgemeester en Schepenen der stad St.-Truiden, provincie Limburg, brengen tot kennis van hunne geadministreerden dat de Patenten voor het tegenwoordige jaer, op het stadhuis, in het bureel van den heer *Bamps*, te verkrygen zullen zyn, te beginnen van maandag, 29 der loopende maand april tot vrydag, 17 mei aenstaende inbegrepen, van 9 uren 's morgens tot middag, de zaterdagen, zondagen en feestdagen uitgezonderd.

Gedaen te St.-Truiden, den 25 april 1861.

De Voorzitter van het Kollegie,

N. DELGEUR.

« Toekomende woensdag, 4 mei, ter gelegenheid van den Paerdenmarkt, zal het half-blad van de *Hoop* niet verschynen.

Dat het *Regt* onder de vuigste scheldbladen van ons land mag geteld worden, is niet meer te betwisten. Onnoodig achten wy het dus aen onze gezegden meer verzekering te geven, daer het genoeg is de eerste nummer den besten van dit eerbare blad in de hand te nemen, om er zich van te overtuigen. Zyn nummer van zondag 11., waerin wy den volgenden artikel lezen, is er alweer een doorslaend bewys van:

« Vandaag is van hier naer Hasselt overgebracht de verdachte brandstichter van Quatmechelen, hy is van Gelmen; men zegt dat hy ook niet onpligtig is in den brand uitgebersten te Velm, by den Heer Jadoul (Sic) en dat hy den huissier van Hasselt, die hem kwam dagen, met eene gaffel achtervolgd heeft. Het gereg van Hasselt heeft zich vandaag naer Velm tot onderzoeking begeven. » (Is dat alles, weet gy niets meer?)

De bovenstaende artikel is eene aeneenschakeling van laffe lasteringen, welke wy denken te moeten wederleggen, omdat het niet genoeg is door lasteraers voor brandstichter uitgescholden te worden.

« De genaemde C., van Groot-Gelmen, welke zyn geestvermogen niet geheel bezit, is VOOR NIETS ANDERS aengehouden en naer Hasselt overgebracht geworden dan om den deurwaerder M. met geweld het uitoefenen zyns amts belet en met eene gaffel achtervolgd te hebben. »

Wy laten onze lezers oordeelen en vragen hun welk vertrouwen een man, die reeds voor laster zich aen het gereg te verantwoorden heeft, nog kan inboezemen en die zyn weekblad met zoo grove lasteringen durft bezoedelen, en ongerymdheden aen zyne abonnenenten opdringen.

« Te Velm is zelfs geen pachtthof van den heer Jadoul afgebrand... (prrrit.... prrrit....)

PENNENSTRYD. — Eene allerlekkerste *Wetter-Matjâ* (met *Velp*-water gekneet en te Schurhoven gebakken) te verdienen voor dengenen die nog eenen *flauveren* en *groeneren* artikel tegen het Vlaemsch kan schryven als dien van *LUBBERT SCHIMPERS*, welken men zondag 11. in het *Regt* las.

Toekomende maandag zal met groote plegtigheid den eersten steen aen den nieuwen Casino, welken ons koninklyk genootschap de *Harmonie* doet bouwen, gelegd worden.

Rond 3 uren, na middag, zal het muzyk het lokaal op den grooten markt verlaten en aen het stadhuis de Commissie afhalen, om zich gezamentlyk naer de plaats, buiten Brusthempoor, te begeven.

De stoet zal, vooraftgegaan door de *Harmonie* welke hare schoonste stukken zal spelen, de voornaemste straten doortrekken. In den tuin van den Casino zal een schoon Concert gegeven worden.

Gisteren, na middag, is eensklaps een groot gedeelte van den uitgegraven grond, voor het leggen der grondvesten van den nieuwen Casino, toegeschoten. Een werkmans heft by tyds kunnen vlugten en een ander is onder de aerde begraven geworden. Gelukkiglyk is hy er met eenige ligte kneuzingen van afgekomen, en heeft, korte stonden daarna, zyn werk kunnen hervatten.

Op het oogeblik ontvangen wy *per telegraf* het berigt dat het gouvernement eene commissie komt te benoemen, belast om de *LANS*, welke de *wieuvel* van het *Regt* in de fondamente van den Casino gevonden heeft, aen te koopen. Deze lans zal in het museum van oudheden, op de Hallepoort te Brussel, geplaatst worden.

Men schryft ons uit Groot-Gelmen, 27 april 1861:

Donderdag 's nachts heeft de veldwachter dezer gemeente, op heeter daed van diefstal aen de graemyt van Philippus Romsée, betrapt Guilielmus Vanherck, vergezeld van vrouw en zoon. De twee eerstgenoemden zyn dieven van beroep en hebben reeds verscheidene veroordeelingen ondergaan.

Deze aenhouding, in het midden van den nacht gedaan, is een bewys van de vlyt en onverschrokkenheid diens veldwachters en strekt hem tot eer.

Ongelukkiglyk bezit onze provincie veel te weinig van die verknochte ambtenaers.

Zoodat de kerk aen 't branden scheen;
En van zyn dwaling nu bewust,
Begaf al 't volk zich weér ter rust.

Maer aen 't aloud Gemeentehuis
Las ieder na deez nacht;
"uit hoofde van 't gepleegd abuis,
"Beveelt de Hoogste Magt:
"Na dezen mag by manschyn
"In onze stad geen brand meer zyn.
"Al wie hier tegen zich gedraegt,
"Wordt straks de wallen uitgejaegd."

En als men vastenavond viert
In bygelegen wal,
En vrolyk langs de straten zwiert,
Gedenkt men dit geval.
Men draegt een maen door heel de stad,
En spuit haer dik en druipend nat,
En heft daerby den spotkreet aen;
"Ziehier de blusschers van de maen"

GENOOTSCHAP VAN DEN H. VINCENTIUS A PAULO.

Feestdag van den Goeden Herder.

Morgen, 28 april, ten twee uren na middag, zal de algemeene vergadering der leden van dit liefdadig genootschap in eene der scholen van de Broeders van Liefde plaats hebben.

Maendag 29, ten half-acht 's morgens, zal eene Mis in de kerk van het Hospitaal gezongen worden om van den Hemel den voorspoed van het Roomsch-Catholyk geloof, het gedurig aangroeiën der Christelyke liefde en den zegen over de werken van het genootschap af te smeeken.

Wy bevelen bijzonder in ieders godvruchtig aendenken Z. H. Pius IX, welke zoo bittere vervolgingen ondergaet.

Verschillige tydingen.

— Door koninklyk besluit van den 22 April, zyn leden der kamer van koophandel van Hasselt, benoemd, de heeren Istas, graenhandelaer; Maris-Berbaerts, koopman; Rombouts, koopman en waschkaarsen-fabrikant te Hasselt, en Driessen-Berden, zeepstoker te Tongeren.

— Door koninklyk besluit van den 25 april, zyn de heeren Frère, advokaet, en Vandennrydt, candidaet-avoué, by de regtbank van eersten aenleg te Tongeren, als avoués aengesteld.

— De Kiesing. — Den 11 juny moet de helft der wetgevende Kamers hernieuwd worden. De provincien welke kiezen, zyn Oostvlaenderen, Henegouwen, Luik en Limburg. Ziehier de opgave der afredende leden onzer provincie:

Kamer der volksvertegenwoordigers. — MM. de graef de Theux de Meylandt en de Pitteurs-Higaerts, van Hasselt; de burggraaf Villain XIII van Maeseyk; de graef de Renesse en Julliot van Tongeren.

Senaet. — MM. Th. de Pitteurs-Higaerts, van Hasselt, en de graef de Renesse-Breibach, van Tongeren.

— Hasselt, 24 april. Dezer dagen is er te Mechelen aen de Maes, in de wooning van M. Gorissen, brand uitgebersten, welke zich met ongehoorde snelheid uitbreide. Op korten tyd lagen er een 10tal met leem gedekte huisjes in assche. De schade is zeer groot.

— Te Bingen heeft over eenige dagen een duel plaats gehad tusschen een pruisisch officier en een oud heer uit Wiesbaden, ten gevolge van eenen twist by de speelbank aldaer voorgevallen. Daer de oude heer niet wel te been was, namen de stryders plaats op stoelen, en vuerden hunne pistolen op elkander af, met het gevolg, dat de oude heer in het boven dybeen, en de officier in de borst getroffen werd.

— Gent. — Woensdag morgen in de kerk der Eerw. Paters Recollecten alhier, is de plegtige lykdiensdienst gevierd ter gedachtenis van den graef Alfried van Limminghe, zoo lafhertig te Rome vermoord. De kerk was opgepropt met geloovigen. Z. Hoogw. onze bisschop had ook die treurige plegtigheid willen bywoonen. Men bemerkte er ook de leerlingen van het Weezenhuis, bestuurd door de gryze zusters.

— Te midden van den koor, stond er eene schoone lykbaer, versierd met het pauselyk wapen, met eenen officiershoed en degen, en omringd van talryke kaarsen. De kroon der marteldood, welke de edele en jonge graef reeds geniet, prykte boven de lykbaer.

De mis is statig in gregoriaenschen kerkzang gezongen.

— Een fransch blad verhaelt het volgende aerdig voorval. M.Z., een ryke eigenaer van Jonzac keerde met zyne vrouw uit Spagne terug, in eene dysselchees Aen de bergketen der Pyreneeën gekomen stapte M.Z. uit het rytuig, springt over eene smalle gracht en treedt in een klein bosch, om aen eene natuerlyke behoefte te voldoen. Nauwelyks daer gekomen verchynt er een man voor zich, gewapend met eenen zeslooper, die aen M.Z. het zwygen oplegt. Zonder de reiziger zich durfde verroeren liet hy zich door den baenstrooper zyn zakuerwerk, zyne heurs, een rol goud van 100 Louis, eene speld en een ring met diamantsteenen afnemen. Dan gebood de dief aen M.Z. zich te verwyderen. Deze was reeds eenige stappen ver toen de schelm hem terrug riep en ook zynen paletot vroeg. «Ik zal u er, zegde hy, myn vest (van gelapt rood fluweel) voor geven» — M.Z. gehoorzaamde alweder, en toen met den dief van bovenkleed verwisselt had, liep hy zooveel hy maer loopen kon naar de chees terug, legde de zweep over de peerden en voorwaerts ging het. Maer hoe verwonderd was M.Z. niet toen hy, een kwartier later, werktuiglyk zyne hand in de zakken der vest stak, daer alles in terug te vinden wat de bandiet hem ontnomen had en nog daerenboven eenen geldbeugel en eenen gouden snuifdoos, die hem niet toebehoorden.

De onbehandige of bevreesde dief had vergeten, toen hy zyne vest met den paletot verwisselde, den buit uit de zakken te halen. Dat is nu waarlyk een bestolen dief.

— Een blad van Dresde behelst eene aankondiging waerby eene juffer zich aanbiedt als meid voor een hotel. In de opnoeming harer verschillende talenten, verzekert zy dat zy honderd boterhammen kan snyden uit een brood van één pond.

— Een smertelyk ongeluk heeft dynsdag achter-noon, in het beërke, aen de comedie plaats, te Antwerpen, plaats gehad.

Men liet aen gezegd estaminet, van het kwartier, waer de tooneelliste Mij. de Messemaecker gewoond had, eene piano van de tweede verdieping naar beneden. Eene eerste piano, insgelyks van de tweede stegie, was zonder hinder naar beneden gekomen.

By de tweede, gelyk by de eerste, had men aen het toestel eenen balk in het dakvenster vastgemaakt en van daer kwamen de koorden naar beneden, waeraen het meubel was vastgemaakt.

Eene der koorden, waermeê men den piano aliet, was te kort, en M. Van Alphen, die de afslating bestierde, doch die nu boven op den zolder was gegaen, had er een eind touw doen aen vastmaken. Deze knoop werd, onvoorzigtiglyk en zonder dat de werkgast iets wist, door den zeventienjarigen zoon van Campen losgemaakt, en toen de neêrlating gebeurde, ontschoot eensklaps het eindje koord aen de hand van den gast, en de piano, die op 1 1/2 meter van den grond was, viel en daerdoor schoot de balk boven van het dakvenster los, stortte naar beneden en verpletterde den jongen Laurent.

De dood was onmiddelyk; de jongeling had eene groote wonde aen de hersens; deze laetsten stroomden er met het bloed, in groote hoeveelheid uit. De werkgasten beneden stonden als van den donder getroffen; het geschreeuw en den val van het meubel, wekte de aendacht van den meester boven op, en nauwelyks had hy gezien wat er gaende was, of hy kwam beneden en het was M. Van Alphen, die den ongelukkigen in zyn huis bragt. Een zekere Jacobs, een smid was hem in dit werk behulpraem.

Brand van 't Schouwburg der Nouveautés te Brussel.

Wy lezen in de brusselsche bladen van heden middag: «Gister avond, omsteeks 11 1/2 ure, nauwelyks een half uer na de de vertooring van les Bibelots du diable, ontstond eensklaps brand in het Théâtre des Nouveautés. Heden morgen om 5 ure bestond het schouwburg niet meer.

«Op min dan een half uer was de zaal niets meer dan een vuerkolk; het vuer was zoo hevig, dat er geen twyfel meer bestaen kon over deszelfs gevolgen. Dadelyk werd de alarm gemaekt en eenige oogeblikken later waren de pompiers aen 'twerk. De eerste ter plaats was generael Lefebvre, die daer digt by woont. De generael heeft veel blyken van moed en werkzaamheid aen den dag geleid.

«Weldra kwamen de pompiers der andere gemeenten en de troepen van het garnisoen op de plaats der ramp hunne hulp brengen.

«Het Théâtre des Nouveautés stond, zoo als men weet, geheel afgezonderd, nevens de Senne. Er aen denken het te redden was onmogelyk, maer men poogde te beletten dat de brand zich zoude overzetten aen de naburige huizen, waerin men dan ook gelukt is. Men vreesde vooral voor het gebouw, staende aen de overzyde der rivier, en dat eene massa brandbare voorwerpen bevatte. Men heeft het echter kunnen behouden.

«By den aenvang des brands, was de wind zeer hevig en benadeelde de poogingen, welke men in het werk stelde, om te beletten dat den brand zou overgaen tot de aenpalende huizen: zachtjens aen nogtas viel de wind, en kon men er in gelukken den brand te beperken by het vernielen van het schouwburg.

«Behalve het stoffelyk verlies schrikte men voor andere ongevallen. Het Théâtre des Nouveautés was groot en bevatte een aental kamers en vertrekken, gedeeltelyk bewoond door arbeiders.

«Gelukkigly hebben wy, by ons weten, geene ongelukken te betreuren; al degenen die het schouwburg bewoonden hebben den tyd gehad om zich met de hunnen in veiligheid te stellen.

Het Théâtre des Nouveautés was gebouwd in 1842-43, en bestond derhalve 17 à 18 jaren.

Laetste Tydingen.

Madrid, 24 April. — De Correspondencia meldt dat de adjudant-generael van Cuba den 26 meert is vertrokken met de voorwaarden, waerop de herinlyving der dominikanen by Spanje moet plaats hebben.

— Eene depeche uit Constantinopel, 17 april, meldt, dat de ongeregelde troepen vyf dorpen in Herzegowina hebben afgebrand.

De gezanten eischen waerborgen, en Omer-pacha heeft zyne instru ctien ontvangen.

De uitwykende beweging is in Syrie begonnen. Men verzekert dat 2000 man turksche ruitery zich voor Beyruth zullen inschepen.

Baron von Schwartzberg, turksch gouverneur der provincie Hows, doet krachtadig de rust handhaven.

Men leest verder in de Patrie:

«De serdar-Omer-pacha, die tot opperbevelhebber over de turksche troepen in Herzegowina is benoemd, is den 23, aen boord van het stoomlinieschip Sahadich, uit Constantinopel te Antivari aengekomen en onmiddelyk naar Trebisonde vertrokken alwaar hy zyn hoofdkwartier zal vestigen.

«Eene depeche uit Beyruth van den 20, meldt dat het engelsche eskader, hetwelk bestemd is om de britsche zee-divisie te versterken en komende van Malta, den dag te voren op de reede was aengekomen.

«De engelsche zeemagten op de kusten van Syrie, zyn thans geplaatst onder opperbevel van den schout-by-nacht Mundy, die zyn vlag voert op het stoomlinieschip Hannibal. Des anderendaegs na zyne aenkomst is de admiraal met den engelschen konsul naar het gebergte vertrokken.»

Breslau, 24 april.

Men schryft uit Warschau van den 22:

«De toestand is steeds onzeker. De troepen kampeeren in de tenten, welke op de openbare pleinen zyn opgeslagen. De kanons zyn geplaat.

«De dames van Warschau blyven voortdurend den rouw dragen. Sedert vier dagen worden de vreemde dagbladen niet meer uitgedeeld; zy worden verbrand.

«Graef Kossakowski, voorzitter der wapenschildkundige kamer en lid van den bestuerraed, verlaet heden Warschau en vertrekt naar Duitschland. Hy werd heden door den prins-luitenant in afscheids-gehoor ontvangen. Dat is het eerste gehoor dat de prins sedert den 8 april verleent.»

«De depechen uit Warschau, zegt de Patrie, melden, dat er in al de steden van Lithuanie lykdiensdiensten zyn gecelbreerd tot zielernst der slagtoffers van 8 april. Te Wilna had er eene indrukwekkende lykplegtigheid plaats, en dezelve werd door eene ontelbare volksmenigte bygewoond.

«Weenen, 25 april: Het gerucht loopt, dat er eene overeenkomst tusschen den hongarschen landdag en het gouvernement is tot stand gebracht.

«De nota, door den Moniteur meêgedeeld, heeft eene smertelyke aendoening onder de poolsche emigratie veroorzaekt. Dezelve is zoodanig in contrast met de hoop der Polen, dat zy deze in eene diepe moedeloosheid heeft gedompeld. Eergisteren avond hebben er verscheidene vereenigingen plaats gehad, waerin men het eens was, op te merken, dat nooit een fransch gouvernement eene dergelyke tael had gevoerd, dit is te zeggen, dat het nooit had afgezien van het regt, dat blykt uit de traktaten, om zich voor het welbehagen van den czaer te verklaren.

«Londen, donderdag avond. — Gisteren in het Lagerhuis heeft lord John Russell, antwoordende aen M. Griffiths, gezegd, dat Oostenryk 6,000 soldaten van Modena op zyn grondgebied onderhoudt, doch dat het verzekert niet te zullen aantasten.

«De Agencie Reuter heeft tydingen uit Washington ontvangen van den 12. De zuidelyke commissarissen hebben de bonds-hoofstad verlaten, zonder officieelyk door den president Lincoln ontvangen te zyn.

De burgers van het grondgebied Anzonis hebben eene konventie gevormd, welke de afscheiding heeft gestemd.

De militie van Washington is opgeroepen.

Het spaensch eskader, voerende 5000 man en krygsmaterieel, heeft Cuba verlaten, om zich naar San Domingo te begeven.

Het gerucht loopt, dat generael Beauregard het fort Sumter heeft gesommeerd zich over te geven. Dewyl dit geweigerd werd, heeft het fort Moultrie gisteren het geschut tegen het fort Sumter geopend, hetwelk krachtadig heeft geantwoord.

Het zuidelyk kongres is in buitengewoone sessie byeen-geroepen.

BYZONDERHEDEN.

De Koffy.

In het midden der 17^e eeuw was het gebruik des koffys te Parys nog gansch onbekend. Soliman Aga, afgezant van Turkye by Lodewyk XIV, voerde deszelfs gebruik in 1669 in. Na deszelfs vertrek, rigtte een Armenier, met name Pascal, gedurende de kermis van Sint-Germain, een' kleinen winkel op, waerin hy de halve tas koffy voor twee stuivers verkocht. Die onderneming vond byval. Toen de kermis uit was ging hy zich in de straat der school vestigen, doch de kalanten kwamen hem niet na, en de arme koopman moest met zyn koffyhuis naar Londen overstygen.

De mode van koffy te drinken, moest, volgens alle waerschynelykheid, by hare geboorte, zoo volstrekt verdwynen, dat madame de Sevigné niet aertzelde te zeggen: «Racine zal gelyk den koffy verdwynen.» Doch welhaest kwamen er andere vreemdelingen, een andere Armenier en een bewooner van 't Oosten af en waegden het nieuwe koffyhuisen in te rigten, en in het jaar 1689 tydstip waerin de Sicilier Procope, een gesticht daerstellde dat op heden nog bestaet, begon de koffy reeds populair te worden of in groot gebruik te komen. Men trok te dien tyde den koffy regtstreeks uit Arabie, doch het was, onder doodstraf verboden, de plant welke de vruchten voortbrengt er uit te voeren. De Hollanders nogthans wisten zich eene dier boompjes aen te schaffen, plantten het te Java, en het werd eene wezentlyke goudmyn voor die kolonie. De Hollanders gaven den plantentuin van Parys een dier boompjes ten geschenke, en het is uit die plant alleen dat al de andere in de fransche kolonien van Amerika door M. Deslaux overgebragt werden, en koffyplantingen deden ontstaan, welke reeds, tydens de eerste fransche omwenteling, aen het onder het fransch bewind zynde deel van het eiland Sint-Dominicus, van 43 tot 50 miljoenen en aen de Guadeloupe van 6 tot 7 miljoenen deden opbrengen.

Later werden de koffyhuisen talryker; onder Lodewyk XV telde men er 600 te Parys; op heden zyn er meer dan vier duizend. Het koffyhuis Procope werd de vergaderingsplaats der uitgelezenste mannen der maetschappy, omdat het in de nabyheid des franschen schouwburgs gelegen was, Voltaire, Sedaine, Lekain, Molé, enz. enz. mengelden er zich in het gezelschap van officieren, geestelyken en hovelingen, tot dat de Café de la Régence, die op heden nog bestaet eene gevaerlyke concurrentie met het koffyhuis Procope kwam doen. Voltaire en zyne vrienden verlieten dit laetste koffyhuis om hunne byeenkomsten te houden in de Régence, welke welhaest de vergaderingsplaats werd van de beroemdeste mannen diens tyds, die er het schaekspel (aux échecs) kwamen spelen. J.-J. Rousseau, Voltaire, de hertog Richelieu, in wiens paleis op heden de Café de la Régence gehouden wordt, de maerschalk van Saksen, Franklin, Marmontel en Philidor, leverden er zich vreedzame gevechten, dit is te zeggen, dat zy er kwamen om over wysgeerige zaken te spreken. Diderot werkte in dit koffyhuis aen zyne Encyclopédie, en op heden toont men er den vreemdeling nog de melveren tafel aan, waerop Bonaparte, eerste consul, het schaekspel speelde.

ANEKDOTEN.

Hooge vlucht der Industrie.

Het «Amerikaensch naei-, stik- en zoommachien» legt achter iederen steek een knoop. Een grappenmaker merkt op, dat die toestel dan ook als VLOEKMACHIEN gebruik zou kunnen worden.

Hy maekt er zich vry wat uit.

«Maer meester, dat is toch niet zoo het behoort,» zeide een kleermakersgezel tot zynen baes, «toen de graef zich dien mooijen mantel heeft laten aenmeten, toen heb-je twee en een half el laken door de oogen van de schaar getrokken; daer moest ge u toch een gew' t'nsaek van maken.»

— «Een gewetenszaak. Ben je niet wys! Ik zal er een zondagsche broek van maken!» antwoordde de meester.

BURGERLYKEN STAND DER STAD SINT-TRUIDEN.

Aengiften van den 24 Apr. tot den 27 Apr. 1861.

GEBOORTENS.

Mannelyk 0. — Vrouwelyk 2.

OVERLYDENS.

1 kind van 4 jaren.

MARKTPRYZEN DER GRANEN.

ST.-TRUIDEN, 24 April.

Tarwe 100 kil. 52-05
Koren » » 19-67
Haver » » 21-00
Garst » » 22-46

ST.-TRUIDEN, 20 April.

Tarwe 100 kil. 52-32
Koren » » 20-24
Haver » » 21-00
Garst » » 24-46

THIENEN, 25 April.

Tarwe 100 kil. 52-88
Koren » » 19-70
Haver » » 21-80
Garst » » 23-00

TONGEREN, 14 April.

Tarwe 105 kil. 53-00
Koren 94 » 18-78
Haver 75 » 18-80
Garst 98 » 23-28

LEUVEN, 22 April.

Tarwe 100 kil. 53-76
Koren » » 20-40
Haver » » 22-38
Garst » » 24-49

ÆELST, 20 April.

Tarwe hect. 23-08
Koren » » 14-41
Haver » » 11-93
Gerst » » 12-73

HASSELLT, 16 April.

Tarwe 100 kil. 52-20
Koren » » 20-30
Haver » » 23-50
Garst » » 24-90

LUIK, 22 April.

Tarwe 103 kil. 54-00
Koren 94 » 19-30
Haver 130 » 53-30
Garst 94 » 22-30

DIEST, 24 April.

Tarwe hect. 23-38
Koren » » 14-70
Haver » » 10-80
Garst » » 18-90

MECHELEN, 20 April.

Tarwe 100 kil. 53-03
Koren » » 19-40
Haver » » 22-70
Gerst den hect. 14-30

Aerdappelen den zak 6-30 Aerdappelen den zak 8-34

Patrimonieele Goederen gelegen onder Budingen en Graezen te koop.

De Notaris COENEN te Geet-Betz, zal ingevolge de wet van 12 Juny 1816, in twee zittingen te koop veilen de volgende Goederen:

ONDER BUDINGEN.

Eersten Koop. Eenen hectaer, 19 aren, 19 centiaren. Vetweide, onder Budingen gelegen, te nemen uit een grooter stuk tegen de Gheete, palende de juffrouwen Vandeputte van Thienen, Calixte Arnauts, Willem Beckers, de wed. Vanvuchelen en de Gheete.

ONDER GRAEZEN.

Tweeden Koop. Eenen hectaer, 1 are, 20 centiaren Land, gelegen tegen de Hoogstraet onder Graezen, Sectie A, Nummer 377 van het Kadaster, palende noord en west Vanthienen, zuid Henricus Pans en oost de Melsterbeek.

Dezen koop zal in 2 loten of in massa toegewezen worden.

ZITTINGEN:

Hierover zal men de zittingen houden ten huis en herberg van Henricus Crais in het dorp te Graezen, te weten:

De eerste op Donderdag 23 April 1861

De tweede op Donderdag 2 Mei

Telkens om 2 uren na middag.

De conditien en titels van eigendom berusten ten kantoor van gemelde Notaris Coenen.

Verkoop van Huizen, met Brouwery en Bakkerij, om uit onverdeeltheit te komen.

Maendag den 27 Mei 1861, om dry uren zeer precies na middag, ten herberge van *Guillelmus Simons*, in de dry schabellen, te Sint-Truiden, zullen de heer *JOSEPH HENDRIX*, Brouwer, en zyne zuster, door de Notarissen *DELGEUR* en *VANHAM*, publiek, ten meestbiedend verkoopen:

1°. Een Huis gelegen te Sint-Truiden aen de Nieuw- of Hasseltsche-poort, neffens de dry Schabellen, reengenoten de heer *G. Simons* en de twee volgende huizen. — In huer gehouden door *Arnold Husquin*.

2°. Een Huis gestaen tusschen het voorgaende en het volgende. — Bewoond door *Joseph Lismont*.

3°. Een Huis met wel gekalandeerde Brouwery en Bakkerij, groote zolders, stallen, hof en aenhang, genaemd *Candia of Cadol*, palende de vorige huizen en de heeren *Jonkheer J. B. de Creest*, *Libert Sproclants*, *Francus Van Entbrouckx* en *Guillelmus Simons* in twee zyden. — In gebruik by de eigenaers.

4°. Een Huis, ook op den Houtmarkt aen de Hasseltsche-poort gelegen, tegen den steenweg naer Hasselt, reengenoten den heer *Arnold Craninx* en het volgende huis. — Bewoond door *Francus Beekbergen*.

5°. Een Huis gelegen neffens het voorgaende, palende den heer *A. Craninx*. — In huer gehouden door *Joseph Leenen*.

De neffens elkander gelegene huizen zullen eerst afzonderlyk en dan in massa opgeroepen worden.

Verkoop van een groot en schoon Huis

met *Engelschen Hof*, *Moeshof*, *Stallen*, *Remise*, *Schuer* en *dry er aen toehoorende woningen*.

Dit Goed gelegen achter de parochie kerk van Sint-Gangulphus te Sint-Truiden, biedt door zyne gelegenheid, alle aengenaemheden aen, welke men buiten en in de stad kan hebben.

Het zelve is ook zeer ingerigt tot het uitoefenen van allen aerd van Nyverheid.

De Kooper zal alle gemak voor de betaling bekomen.

Gemeld Goed is bewoond door de heer *Oscar Coemans*.

Men vervoege zich voor de voorwaerden en alle nadere inlichtingen ten studiekamer van den Notaris *DELGEUR* te Sint-Truiden.

Verkoop van een patrimonieel Akkerland gelegen te Neerlanden

Vrydag 10 Mei 1861, om dry uren na middag, ten herberge van *Dominicus Claes*, gestaen te Velm, aen de Statie van den yzeren weg, zal *Maria-Catharina MORIA* van Sint-Truiden, ten meestbiedend, voor de Notarissen *DELGEUR* en *VANHAM* verkoopen:

Eene hectaer, 76 aren, 90 centiaren Onbelast Akkerland, gelegen te Neerlanden, canton Landen, ter plaets genaemd *Groote Man*, regenoten 1 de armen van Neerlanden, de weduwe *Bex* en *Lambert Lurkin*, 2 mejuffrouw de weduwe *Meys*, 3 den heer *Joannes Meys* van Sint-Truiden, en 4 de weduwe *Moyens*, *Sebastiaen Duwaers*, *Gerard Ramakers*, de armen van Neerlanden en den heer *Dionysius Ingebos*.

In pacht by de weduwe of kinderen van *Lambert Jonné*.

Dit land zal in dry perceelen en in Massa ten koop gesteld worden.

BERIGT.

Men laet weten aen de Koopers van de Dennen, op den 26 Meert 1861, door de Godshuizen van Sint-Truiden verkocht op eenen bosch gelegen te Tichelyze onder Nieuwerkerken, dat zy dezelve onmiddelyk kunnen doen wegvoeren.

Pierre-Hubert AERTS, Fils,

Rue de Tirlemont, 272, à St.-Trond,

à l'honneur d'informer le public qu'il vient de s'établir en qualité de Peintre en Bâtimens, Tapissier et Vitrier.

Il entreprend et fournit tout ce qui a trait à son état.

La célérité dans les travaux, la propreté, la solidité, le bon goût et la modicité des prix, tels sont les avantages qu'il offre au public.

BERIGT.

Het Kollegie van Burgemeester en Schepenen maekt bekend da de 2de jaerlyksche *Peerden- en Veemarkt* in deze stad zal plaets hebben Woensdag 1 Mei aenstaende.

De volgende premien zullen toegewezen worden aen de personen die er naertoe zullen leiden of dryven:

A. den schoonsten Hengst	frs. 40,00
B. id. Ruin	» 50,00
C. de schoonste Merrie	» 50,00
D. den schoonsten Stier	» 50,00
E. de schoonste Melkkoei	» 50,00
F. het grootste getal horebeesten (minimum 10 beesten)	» 40,00

Sint-Truiden, den 20 Meert 1861.

De Burgemeester en Schepenen der stad Sint-Truiden, provincie Limburg, brengen tot kennis van het publiek dat, achterevolgens de schikkingen der wet van den 50 maert 1836, men bezig is met de jaerlyksche herziening van de lyst der gemeente-kiezers.

De personen die verledene jaer, op die lyst niet gefigureerd hebben en zouden denken regt te hebben erop gebragt te worden, zyn zechocht huane bewysstukken zonder uitstel op het stads-secretariaet te vertoonen.

Gedaen te Sint-Truiden, den 9 april 1861

Voor den Voorzitter van het kollegie

CH. VANDENBERCK, SCHEPEN

Te Koop,

600 Kilos Graszaed van Italie, aen fr. 1-50 de kilo.	
50 » Witte Poot-zaed.	2-00 »
50 » Zaed van lange roode Pooten,	5-00 »

Zieh te bevragen by den heer *BESSEMANS* te Mielon, onder Sint-Truiden.

Te bekomen by

M.-J.-A.-D. BLOK,

Nieuwen Steenweg N. 574, te Sint-Truiden, Schoone BLOEM-KORVEN voor in zalen te zetten, dienende voor levende of gemaakte bloemen te monteeren; van 20 tot 55 frs.

Idem voor op tafels te plaatsen.

Idem voor in zalen, kerken, enz. te hangen; voor levende of gemaakte bloemen, met yzeren verlake waterbakken in, van 2 fr. tot 7 fr. 45 centimen, alsook gemeindere kwaliteiten met bekken, van 1 fr. tot 2 fr. 25 centimen.

Ter gelegenheid van de maend Mei kan men by hem bekomen alle gerief, welk het ook zy, om bloemen te maken.

Te bekomen by

ROBERT RAMAKERS, Batiment-schilder, in de Hamelstraet te Sint-Truiden:

Een schoon nieuw assortiment van

MEUBEL-PAPIER,

van 40 centimen tot 2 franks.

Marie Lambert Menten.

vraegt 2 Keukenmeiden, 2 Lovenmeiden en 1 goede koetsier; welke moeten voorzien zyn van goede papieren.

Magazyn van Berd, Kolen, Gruis, Dak-Plafond- en Haeglatten.

JOANNES HOEBRECHTS,

Herbergier in den COSHOF, buiten de Diestersche poort te Sint-Truiden, heeft de eer het publiek kenbaer te maken, dat men by hem den Brand, beste kwaliteiten, kan bekomen, per waggon, halve waggon, vierde en achtste waggon.

Hy gelast zich den brand te leveren aen de huizen, indien men zulks verlangt.

Ook kan men by hem bekomen, in het groot en in het klein, Berd, Dak-Plafond- en Haeglatten.

Hy beveelt zich aen de gunst van een ieder.

Vermindering van Prys.

BY DEN BOER.

JACOBUS GIELEN, in de Zout-straet, N. 353 te Sint-Truiden, heeft de eer het publiek kenbaer te maken dat men by hem den Brand, voorts komende uit de beste koolkuilen, ten gebruike van huishoudens, brouwerijen, stokeryen en kareelbakkeryen, smissen, enz. kan bekomen aen eenen civielen prys.

Hy gelast zich denzelven te leveren aen de huizen, indien men zulks verlangt.

Laurent Roggen,

Nieuwen Steenweg, N. 382 te Sint-Truiden, heeft de eer het publiek kenbaer te maken, dat by hem te bekomen is: allerlei soorten van Meel en fyne Bloem, Brood, Aerdappelen, Siroop, enz.

Hy gelast zich insgelyks met Kommissien voor Hasselt, twee mael per week. (Dyndsag en Vrydag.)

ANGLO-BITTER,

SEUL DEPOT EN BELGIQUE, CHEZ

HUBERT VANWEST,

Grand' Place, N°. 2 à Saint-Trond.

L'ANGLO-BITTER, liqueur d'un goût si agréable, est aujourd'hui généralement reconnue pour avoir plusieurs qualités salutaires. Il réunit donc l'agréable et l'utile. Pris régulièrement dans la matinée ou le soir avant le coucher il rend gai et dispos. L'Anglo-Bitter, véritable nectar, est l'invention d'un distillateur-liquoriste au fait de son art par une longue expérience, et présente une combinaison d'arômes distillés ou infusés et de sucs des plus excellents fruits. Aussi le débit en est-il déjà fort répandu en Belgique, et nous osons nous promettre que bientôt il y sera d'un usage à peu près universel. La plupart des personnes préfèrent prendre cette délicieuse liqueur dans toute sa pureté; d'autres, plus délicates, ne la prennent qu'avec de l'eau. Et en effet, au moyen de l'Anglo-Bitter on peut convertir l'eau en plusieurs liqueurs agréables et douces dans les proportions les plus diverses.

Prix du flacon: 2 frs. 50 c.

A ST.-TROND, LE 29 AVRIL 1861,

G. VANDENBERGHE, Chirurgien-Dentiste de Bruxelles descendra au CAFÉ DE L'INDUSTRIE le 29 Avril, où il sera à consulter, pour la pose des Dents Artificielles sans Crochets, Extraction, Plombage et Nettoyage des Dents, etc. etc

Bekentmaking.

YZER-MAGAZYN.

FR. SCHEVENELS-VANWEST, Pompmaker, Tin, Lood en Zink-Verwerker, woonende te Sint-Truiden, op den Hoek der Steenstraet, ook Dietersche straet N° 62, tegen het abdy, heeft de eer het publiek kenbaer te maken: dat hy aldaer een Groot Magazyn komt te openen, van allerhande soorten van licht en zwaer yzer, zoo als yzer in platen en in baren, sloten, schroeven, krukken, charnières, nagels, ketingen, schuppen, zigten, zeysems, yzerdraden en verders als wat dienstig is voor hoefsmeden, slot en stovenmakers, schryfwerkers, timmerlieden, rademakers, en alle andere bedieningen, alsook alle keukengerief.

Engelsche en Duitse Vylen, eerste kwaliteit.

Hy kan elkeen verzekeren over de goede kwaliteit dezer waren, alsmede over de geringheid hunner pryzen welke alle concurrentie overtreft.

Terzelve tyd beveelt hy zich aen, voor al wat zyne neering van Pompmaker, tin, lood en zink-verwerker aengaet.

NB. Men verkoopt en verwisselt ook zeer voordeeliglyk by hem alle oud yzer, tin, koper en lood.

Bath te huren in den opgang.

Men vraegt eenen

GOEDEN SCHOENMAKERS-GAST, zich te bevragen by meester Swartenbrouckx, in de Hamelstraet.

VERTREK-UREN VAN DEN YZERENWEG.

8 uren 18 min. s'morg. - van Sint-Truiden naer

Velm. = Landen. = Esmael. = Thienen. = Vertryck. = Leuven. = Wespelaer. = Haecht. = Mechelen. = Duffel. = Contich. = Antwerpen. = Lier. = Herenthals. = Turnhout. = Vilvorde. = Brussel. = Bergen. = Quévrain. = Termonde. = Aelst. = Lokeren. = Gend. = Brugge. = Ostende. = Kortryk. = Mouscron. = Doornik. = Gingelom. = Waremmé. = Fexhe. = Ans. = Hautpré. = Luik. = Chenée. = Chaudfontaine. = Le Trooz. = Pepinster. = Spa. = Enival. = Verviers. = Dolhain. = Herbatal. =

Expresstrain 1 uer 02 na middag.

St. Truiden. = Landen. = Thienen. = Leuven. = Mechelen. = Brussel. = Termonde. = Gend. = Brugge. = Osienden.

5 uren 38 min. s' avonds. - van Sint-Truiden naer

Velm. = Landen. = Thienen. = Vertryck. = Leuven. = Haecht. = Mechelen. = Duffel. = Antwerpen. = Vilvorde. = Brussel. = Gingelom. = Roost. = Waremmé. = Fexhe. = Ans. = Hautpré. = Luik. = Chenée. = Verviers. =

9 uren 35 min. s' morg. - van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. = Alken. = Hasselt. = Diepenbeek. = Beverst. = Munsterbilsen. = Eygenbilsen. = Lanaeken. = Maestricht. = Meerssen. = Fauquemont. = Wylré. = Simpelveld. = Aix-la-Chapelle.

4 uren 02 min. na middag - van Sint-Truiden naer

Hasselt. = Diepenbeek. = Munsterbilsen. = Lanaeken. = Maestricht. = Meerssen. = Valkenburg. = Wylré. = Simpelveld. = Alken. =

7 uren 53 min. s' av. van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. = Alken. = Hasselt. = Diepenbeek. = Bevers. = Munsterbilsen. = Eygenbilsen. = Lanaeken. = Maestricht. =